

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaadását
 vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Kísérletezések.

(K. Ö.) A kereskedelemügyi minisztérium kezdeményezésére szaktanácskozások folynak abban az irányban, hogy mi módon kellene a kisipart oly mértékben lábra állítani, hogy az a termelési ágak keretében az őt megillető helyet elfoglalhassa.

Üdvös és szükséges kísérlet. Mert bár a gyáripar térfoglalásával a kisipar veszített méreteiben, de nem veszített jelentőségében. Aki teheti, ma is szívesebben használja a kisipar drágább, de jobb, mint a gyáripar olcsóbb és selejtebb termékeit.

Az 1907. évi III. tc. bőven módot nyújt a kormánynak arra, hogy a kisipart állami támogatásban részesítse. Élt is a kormány ezzel az alkalommal és osztogatta az államsegélyt. A segélyezésnek a módját azonban most azzal vádolják meg, hogy az ötlesterüen történt és olyanoknak is osztogatták, akik annak hasznát nem vehették. Történtek olyan esetek, mint a következők: Az állam adott valakinek gépet. De mivel az illetőnek forgó tőkéje nem volt, nem tudta a nyersanyagot beszerezni és dolgozni. A hitelezők a gépre is végrehajtást ren-

delték el és az állam csak igényper útján tudott a saját gépéhez hozzá jutni. Nem tagadható, hogy amint a múltban, úgy a jelenben is az ilyen állami segélyezések osztogatásánál a politikai érdekek is érvényesülnek. Ez ellen már nem igen lehet tenni. Ellenzéki kisiparos nehezen fog állami segélyben részesülni. De annyit legalább megvárhatunk, hogy aki gépet, vagy állami segélyt kap, az legyen jóra való, iparkodó és szorgalmas és legyen olyan helyzetben, hogy az államsegély felhasználásával kifogástalan tudjon teremteni a maga szakmájában. Mert utóvégre közpénzről van szó.

Hieronymi miniszter a kisipar fejlesztésével kapcsolatosan kettőt ígér. Először azt, hogy csak a fejlődésre alkalmas iparágakat fogja államilag támogatni. Másodszor azt, hogy oly módon kívánja az iparfejlesztési akciót irányítani, hogy a kisipar kétséget kizárólag mozdítsa elő az ország ipari termelésének fokozását. Tekintettel a segélyzetek egyéni és anyagi körülményeire, a miniszter elérhetőnek véli azt, hogy az illető iparos vállalata a közép, illetőleg a gyáriparra emeltesse. A fokozatos fejlődés képessé tegye a kisipart arra, hogy a gyáripar előnyeiben részesüljön.

Programmunk program, csak azt nem tudjuk, ha minden derék kisiparosból közép és minden középiparosból nagyiparos lesz, mi lesz azokkal, akik a kisipar keretein belül maradnak. Vajjon ezek mind kontárok, avagy olyan elem, mely pártolásra nem érdemes? Nagyon a szívünkhöz vannak nőve azok a falusi kisiparosok, akiket a szabad ipar és az ipartörvény hézagai oly helyzetbe sodortak, mely igazán csak tengődés. Sem előre nem mennek, de kihalni sem tudnak. Holott rájuk szükség van, mint termelőre és mint társadalmi tényezőre. Becses elem, mely sok helyütt szívósabban ragaszkodik Istenhez és a hazához, mint a földműves. Nem hiszünk annak a jóslatnak, mely a kisiparost kihalásra ítéli, hogy romjaiból a mű kézműipar támadjon fel. A műipar fejlődésben van, de a kisipar és gyáripar közé, mint harmadik tényező illeszkedik belé az ipari termelés kereteibe.

A kisipar állami segélyezésének csak úgy van értelme, ha egyúttal megcsináljuk az új ipartörvényt. Ennek keretein belül kell a kisipar nyugodt fejlődését biztosítani a törvénytelen verseny és a kontármunka ellen. Az inasügy rendezése, az ipartestületeknek autonóm jog-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kolera.

Írta Akhandesz István.

Fekete volt és teknő készítő Seres János. Czívelbe büszke volt a fekete kordován bőrére s szénfekete göndör hajára, de bezzeg nem soká tartott a büszkesége, mikor besorozták és berukkolt a k. u. k. infanterie regimenthez.

Mesésen zsíros, piszkos ruhát kapott; csupa rongy, csupa folt. Dohos, bűzös, ahogy a vén rezervisták gyakorlat után rakásra hányták. Kiegészítés képen egy pár bakancs testes egy jószág volt és súlyos lehetett három font, kegyetlenül bemázolva holmi avatag kulimással.

De oda se neki, Seres vig kedélyű fickó volt, úgy vette a dolgot, ahogy van; látta, hogy a többi kamarádak is ugyan olyan jó adjusz tirungot kaptak, mint ő. Egykettőre magára szedte avatag rongyait s büszkén fel csapta a sapkát kedélyesen félre vágva, ami igen jól állhatott neki, mert a szontyorodottabb regruta pajtasok is kacagtak rajta, bahotával fogták körül s kiabáltak rá — cigány! — cigány!

Bekövetkeztek ezután a borus napok, a kiképzés ideje, Seres cigány maradt. Az altisztek, a tisztok csak per „cigány“ titulálták. Eleinte tetszett neki, utóbb kezdte unni. Hasztalan, rajta száradt, ami teréfa katonáknál előfordult, annak durva csattanója ő rajta végződött. Tréfás játék volt például katonáknál a virágvasár, ez úgy történt, hogy este parancskiadás után a legénység játékot kezd, az ujoncokat sorba ültetik s különböző virág nevet kapnak, ezután jönnek a vásárlók a vén bakák s veszik a virágot s elviszik és különféle bohóságokat követnek el vele. E játéknál legkelendőbb volt a fekete tulipán, Seres a cigány, mindjárt megvették, nagy hahotával felkapták, elvitték s elültették egy nagy déssa vízbe, sokszor még éjjel is vacogott a foga a jeges földön.

Egyszer az ördögadták mind rajta élesítették tréfás tudományukat.

Végre befejeződött az ujonckiképzés, a fiatal legénységet beosztották az öregek közé. Az ügyesek kik altiszti iskolába kerültek, Seres persze, mint elkeresztelt cigány, dobos jelölt lett; pedig e mes erséghez egy csepp kedvet sem érzett. Katonáknál azonban nincs okoskodás, a dobos mesterséget kellett tanulnia.

Azt hitte Seres, hogy az ujoncképzés után nem üldözik s békét hagynak neki, — de nem, még jobban ütték vele a pajtasok otromba tréfáikat. Utoljára megharagudott s olyan elvadult igazi cigány lett, amilyen csak kellett. Ha tréfáltak vele, ő még erősebb tréfát eszelt ki, úgy annyira, hogy a tréfáért be is zárták.

Az első bezárást azért kapta, mert a Zöldi ágyszomszédja megöztte a bab csuszpázát, ezért ő hálából a hadnagy ur Fiszkel kiskutyáját bele pakolta a Zöldi kamarád borjújába s a kis kutya éppen őrség vizsgálatkor kidugta a fejét s elkezdett ugatni. Persze szigorú vizsgálat indult s kiszült, hogy a cigány tette; hét nap egyest kapott. Ámbár a tisztok magok is nevettek egymás között a kujon cigeinert.

Egyszer lefejtették a zsinórt nadrágjáról s ő hálából éjjel az egész szakasz bakancsát kivikszolta foghagymával. Másnap az ezredes megkérdezte a századparancsnokot, hogy nem tört e fel százada hentes boltot, mert nagyon kolbász szagu. A többi századok meg rá fogták a 7-ik századra, hogy disznót vágott.

Egy alkalommal az alvó őrnek ellopta a fegyverét és seprűt adott a kezébe. A tisztok büntették, egyben pedig tetszett az akasztófa

Elek József és azt a helyiségek sürgős kiürítése miatt
olcsón elárusítom.
 üzletének egész árukészletét megvettem **Czillér Imre.**

körrel való felruházása és az ipari szövetkezetek felkarolásával és fejlődésük biztosításával lehet a kisipart nemcsak lábra állítani, hanem jövőjét is meg-alapozni.

A kormány az idei költségvetésbe 2 millió koronával többet állított be iparfejlesztési célokról. Az iparfejlesztési szándékot tehát kétségbe sem vonhatjuk. Az ipari érdekeltsegeken fordul meg a dolog, hogy ez a pénz hasznos befektetés legyen.

A képviselőház farsangi szünete. A kormány és az ellenzék megállapodtak abban, hogy csütörtökig nem tart ülést a Ház. Az ellenzék a háromnapos szünet kedvéért kötelezettséget vállalt arra, hogy még ma befejezi a bankstátum tárgyalását, úgy hogy csütörtökön a Ház rátérhet a bankjavaslat részleteinek tárgyalására. Az elnök az ülés elején el is határozta, hogy a Ház háromnapos szünetet tart.

*Legelegánsabb
estélyi czipők
és urak részére
báli divatcikkek
legkedvezőbben*

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 25.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Jegyző felolvassa az interpellációs könyvet.

Következő interpellációk jegyzettek be:

Sümei Vilmos: Az idegen ásványvizek kiszorítása tárgyában — a kereskedelmi miniszterhez.

Lengyel Zoltán: Az ökörmézdi telek-könyvi betétek szerkesztése körül történt visszaélés ügyében — az igazságügyi miniszterhez.

Az interpellációkra 2 órakor téraek át.

Elnök javasolja, hogy amennyiben ma letárgyalják a javaslat mellékleteit — hétfőn, kedden és szerdán a Ház farsangi szünetet tartson.

Következett a

bankjavaslat

folytatólagos tárgyalása.

A 5-ik szakasznál

Csermák Ernő szólalt fel: A szakasz folytatásait mutatja ki és kéri az államtitkárt, mint a pénzügyminiszter szakemberét, szolgáljon felvilágosítással, azokra a pontokra nézve, melyek mélyen sértik az ország érdekeit. A szakaszt nem fogadja el.

Polónyi Géza: Hangoztatja, hogy senki sem kap felvilágosítást a részesedés tekintetében, azaz hogy milyen az elszámolás a jegybanknál. Erre vonatkozólag felvilágosítást kér az államtitkártól. Kijelenti, hogy amennyiben nem kap megnyugtató választ, a házszabályok által biztosított minden fegyverrel arra fog törekedni, hogy a javaslat megvalósítását megakadályozhassa. A szakaszt nem fogadja el.

Lukács László pénzügyminiszter: A bank a monarchia első intézménye, nyilvános szám-

adásra kötelezett vállalat, amely nem csinál hamis mérlegeket. Ott vannak a kormánybiztosok, akiknek nem csak joguk, de kötelességük a bank könyvébe beletekinteni. Az állami részesedés csorbát nem szenvedhet. A devira üzletre kijelenti Polónyival szemben, hogy annak szétválasztása keresztülvihetetlen, kéri a szakasz elfogadását.

Polónyi Géza felszólalása után a Ház a szakaszt változatlanul elfogadta.

A 6-ik szakaszt **Lovász** Márton és **Wickenburg** Márk előadó rövid felszólalása után a Ház elfogadta.

Elnök 10 percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

A III. szakasznál Polónyi Géza és Batthyány Tivadar felszólalásai után Lukács László szólalt fel.

A miniszter felszólalásai előtt a baloldali képviselők és újságírók elítávoztak a teremből.

Lukács felszólalására a javaslatot elfogadták.

Hazay Samu válaszol a Hlatky István öngyilkossága tárgyában hozza intézett interpellációra. Kijelenti, hogy kegyetlenségről szó sem lehet. Igaz, hogy a honvéddel szorították a szobát, de azt ő is megtette.

Lengyel Zoltán az ökörmézdi visszaélések tárgyában interpellál.

Székely Ferenc kijelenti, hogy miniszteri bizost fog kiküldeni a bűnösök elveszik büntetésüket.

Az ülés 3 órakor véget ért.

Leszavazták a francia kormányt.

Nagyfontosságú ülése volt tegnap a francia kamarának. Egy képviselő interpelláció alakjában szóváltta a kongregációk ügyét és intézkedést kért a kormánytól arra nézve, hogy a kongregációk feltámadását megakadályozza. Az ellenzék szemére hánytva Briandnak, hogy engedékeny (?) a klerikálisokkal szemben és koncessziókat tesz nekik. (?) A kormány védelmére bizalmi javaslatot nyújtottak be, mely

cigány s valamennyi tréfa és katona huocutság történt, a cigányra fogták.

Forró nyári napon nagy kirukkolás történt, terep gyakorlatot végzett az egész dandár. Az őrnagy leszállt a lóról s átadta Seresnek és gyalog ment, figyelve a gyakorlat menetét. Seres egy völgyben elmaradt a lóval s egy ideig vezetgette s e közben észbe jutott, hogy látott ő régi csata képet, amelyen a dobos is lovon ült, — gondolta megpróbálja ő is.

Fogta magát, felült a lóra a dobbal együtt s nagy büszkén nézett széjjel, kedélyesen vergette bakancsa sarkával a szürke oldalát, utánozva az őrnagy lovaglását. Egyszer nagyobb talált a ló oldalába vágni, a bakancsán az egyik patkó elvált törve s éles fele kifelé fordulván, mint egy hegyes sarkantyú fúródott a szürke oldalába.

Megugrott a szürke s vágatva ment a csapat után. Mindent tudott a cigány, csak lovagolni nem, egy kézzel a ló sörényét, a másikkal a dobot fogta, eleresztve a kantárszárt. Egy pillanat alatt eldöntötte az ütököt, hosszában végig rohant a tűzvonalon s szétrobantotta azt.

Nagynehezen Finkel hadnagy elkapta a ló zabóját s vissza rantotta. Leesett a cigány, szerencsésen kikönyökölte a dob mindkét fenekét. Azonban mint a macska, akárhogy dob-

ják fel talpra esik, a cigány is feltalálta magát. Kitűnően tudta utánozni a nyavalyatörést, este rendszeren azzal mulattatta pajtásait. Most elővette e tudományát, hanyat vágta magát s elkezdett rángatózni. Jött a pocakos ezredorvos s szuszogva hajolt a cigány fölé. Ez, hogy meglátta az ezredorvost, még jobban rángatózott s könyökövel úgy találta meg ütni a potrobát, hogy rögtön leült mellé. A legnagyobb zavar közepett is pokoli kacagás támadt, még az örökké mogorva őrnagy is kacagott.

Elnyomták, megkötötték a cigányt s bevitték a kórházba. Nem tudta mi fog vele történni, csak akkor forgatta újból ijedten a szemét, mikor az ezredorvos közeledett felé, hogy megvizsgálja. Azután nem mert hozzá közeledni, csak messziről fenyegette, du ver fluchter kujoni! — du sigeiner wart aur! S tovább ment. Rendelt neki orvosságot, de a cigány be nem vette, hanem mikor az ápoló otthagya kiköpte.

Egy hétig volt a kórházban, akkor kijött s ismét a régi vig cigány lett, a század kedvence. Egetverő öröm kitéréssel fogadták, körül fogták s vallatták, hogy volt mint volt a kórházban.

— Meg akart mérgezni, a pitrohas dicsekedett, de több esze van a cigánynak! Nézzétek a nyelvem, mind felette a mérge, de nem ittam ám meg! Már azóta kámpec volnék.

Büntetést e csinyért nem kapott, hanem a száza losa degradálta. Nyavalyatörés nem kell dobosnak s beosztotta a századhoz. Itt azonban nem sok hasznát vették, mert a rendes gyakorlatról elszakított. Hadnagy ur Finkel azután magához vette kutya mosónak, de megigerte neki, hogy ha huocutságot fogja, lehuzza a fekete bőrét.

Megis voltak együtt, csak egy kis nézeteltérés volt köztük. A hadnagy ur fejébe sehogy sem akart bele menni, hogy hogy lehet az, ha például este négy korona volt a zsebében reggelre már csak három korona hatvan fillér lett.

A vacsorával is meg voltak akadva, a hadnagy ur olyan apró halakat evett bádog dobozban, hogy a cigány csodálkozott rajta, hogy miért nem vesz nagyobbakat, például a hering milyen finom hal s nem is olyan méreg drága. Azt ő is jobban megkóstolhatná, így ha a csepp halakból bevesz kettőt-hármat, a hadnagy ur mindjárt megkopogtatja a fejét. Sokott a hadnagy ur olyan fekete kását valamit is enni azt mondta, hogy az kávéár. Ezt is szokta kóstolgatni Seres, de nagyon kevés jutott belőle, mert a hadnagy ur mindig keveset hozott.

Egy este haza jött a hadnagy s egy kis dobozkat adott át a cigánynak azzal, hogy vigye a szobájába és azzal távozt. Persze, hogy

Estélyi- utcai és vadászcipő-különlegességek

egyedül

„KOBRAK“-nál

Helybeli és vidéki telefon: 847.

Rákóczi-ut 3.

főlött késő éjszakáig tartott a vita. A szavazás eredménye az lett, hogy a bizalmi napirendet 258 szavazattal 242 ellenében elfogadták. Ez a csekély szavazattöbbség váratlanul súlyossá tette a Briand-kormány helyzetét. A republikánus pártban már a leghatározottabban a kormány bukásáról beszéltek és a miniszterelnök maga is olyan kijelentéseket tett, hogy kész a lemondásra. Éjfélkor minisztertanácsot hívtak egybe, mely azonban úgy döntött, hogy a kormány egyelőre helyén marad.

Ferrol mérnök előadása.

Zsufolásig magtelt a kereskedelmi iskola rajzterme abból az alkalomból, hogy Ferrol berlini mérnök az új rendszerű számolásról előadást tartott. Az érdekes, igazi német professzoros külsejű, hosszú szakállas előadó kopottas frakkjával és erősen dialektus ízű, de azért szép német beszédjével már első szavainál érdeklődést keltett, a mely érdeklődés csak fokozódott magyarázatainál. A mit bemutatott, az nem valami új felfedezés, nem is más alapokra helyezése a számolás tudományának, csak egy csomó új fogás, a melyekkel azonban — megfelelő esetekben — a számolás nagyon megkönnyíthető és egyszerűsíthető. Mutatványainak gerincét a kétjegyű számoknak kétjegyű számokkal való szorzása képezte. Ő ezeknél úgy éri el az eredményt gyorsabban, hogy előbb a tízeseket számolja ki s akkor az egyesekkel és százakkal csak kiegészíti az eredményt. A szorzandó összegek egymás alá irandók, például így:

41

32.

Eljárása szerint keresztbe szorzunk: $4 \times 2 = 8$,

megnézte Seres a dobozkát s örömmel látta, hogy finom kávéár. Feledékeny a hadnagy ur gondolta, mert még volt odahaza készletben. No megkóstoljuk éppen friss kenyér tásolás lesz ma.

Ugy is tett, leszelt egy darab kenyeret s a dobozkából kivett és kenyérrre kenve meg ette. Fintorgatta az orrát s csodálkozott az urak izlésén, mert a kávéár most az egyszer veszekedett rossz volt, de mit megnem emészt egy cigány gyomra.

Mint aki jól végezte dolgát, övötte a maradék kaviárt és belekente a dobozkába, hogy a turpiság ki ne süljön; csak azon csodálkozott, hogy a régi kásás szemű, a dobozban levő pedig sima — gondolta talán ez újabb fajta.

Fél óra mulva kiűtött a kaszáryában a kolera, megkapta Seres, a cigány. A rémes kolera minden tünete kiűtött rajta.

Sürgés-forogás a kaszáryában, riadó, az ezredorvos bussz lépésről vizsgálja a cigányt. Szigorú elkülönítés, fertőtlenítés.

Tizenöt nap mulva jelentette az ezredorvos, hogy Seres János cigány felgyógyult a kolera-ból, de azonnal és végképen szabadsággolandó, mint teljesen szolgálat képtelen.

Finkel hadnagy pár nap mulva vigan poharazott bajtársával, mire megjelent a banda — a cigány. Finkel hadnagy óriási kacagásra fakadt, mikor a cigányokat meglátta, majd eldőlt a kacagástól.

— Finkel tudjátok-e mit nevettem, — szolt magához térve? Az a betyár cigány megette a bajusz pedróm felét kaviár helyett, attól kapta meg a kolera-t.

$3 \times 1 = 3$, $8 + 3 = 11$, tehát 11 tízes, vagyis 110; ehhez jön a százások szorzata, $4 \times 3 = 12$ százás vagyis 1200, + az egyesek szorzata $1 \times 2 = 2$, végeredmény 1312, amely akként azonnal fölírható. Többi mutatványai ezen alapuló variációk, különösen alkalmi egyszerűsítések, melyek nem egyszer viharos tapsokat provokáltak. Rövid szünetet tartva, előadása második részében a gyökvonás egyszerűsítésének fogásait mutatta be s valóban csodálatos számemlékező tehetségét ragyogtatta. Többek közt a táblára felírt hatvan számjegyet emlékezetből pontosan elsorolt Ferrol mérnök egyike a legkiválóbb fejszámolóknak, akinek előadását végighallgatni igazi élvezet.

Az előadáson sokan jelen voltak közéletünk előkelőségei közül, mint Lányi József püspök, Badn alezredes, Gedeon Alajos, dr. Kovács S. János, Huzella Gyula, Csécsi Nagy Imre őrnagy, Káppal György, Petry Gyula, Bertrám Brunó, Sarkadi Lajos stb. A közönség körében számosan voltak hölgyek is s ők számoltak legbuzgóbban együtt a mesterral. Ferrol mérnök hétfőn a magántisztviselők részére tart előadást, azonfelül külön fogja bemutatni egyszerűsítéseit a felsőbb mennyiségtan terén, szakemberek részére.

Holnap délután 5 órakor egyébként megismétli előadását, a kiváló matematikus a Bihar megyei Pénzügyintézeti Tisztviselők meghívására. Kedden pedig, de később meghatározandó helyen és órában a Mérnök-Egylet meghívására tart előadást.

Hölgyeim!

Kelim, gobelin és Smyerna ujdonságaimra felhívom figyelmüket. Okvetlen nézék meg. ::

TATRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Ifj. Rimanóczy Kálmán műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-darabok avagy egész lakásberendezések, iparművészi tervezések és költségvetések díjmentesen eszközöltetnek. Új szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselője, eredeti gyári árak mellett.

UJDONSÁGOK.

* **Hlatky Endre Abbáziában.** Hlatky Endre Nagyváradi város főispánja tegnap a reggeli vonattal rövid idei üdülésre Abbáziába utazott. A távollévő főispánt Rimler Károly polgármester fogja helyettesíteni.

* **Szentségimádás.** Akármilyen hosszú is az idén a farsang, mégis elértünk az utolsó napokhoz. Ezek a farsangvégi napok a legzajosabbak szoktak lenni, ezért az egyház szándok óta e napokon a kicsapongások ellensúlyozásául szentségimádást szokott rendezni. Nagyváradon a szentségimádás a Szent László templomban lesz megtartva. Reggel 6 órakor szentségkítétel, 9 órakor ünnepélyes nagymise szent beszéddel, d. u. 3 órakor ünnepélyes vécsernye, este 7-kor litánia és szentségbetétel. Vasárnap a szent misét Fetser Antal felsz. püspök, képtalani helynök, a szent beszédet dr. Vucskics Gyula esperes-plébános. — Hétfőn a szent misét Spett Gyula apátkanonok, a szent beszédet dr. Némethy Gyula theologiai tanár. — Kedden a szent misét dr. Lányi József felsz. püspök, a szent beszédet Mártonffy Ernő káptán fogják tartani.

* **Vetítő est a Katolikus Körben.** Kedden este ismét igen érdekes vetítő előadás lesz a Katolikus Körben. Ez alkalommal a világ legnagyobb városa a ködös London képezi az előadás tárgyát. A vetített képekben bemutatott angol fővárosról ismertető előadást Némethy Gyula dr. tart, aki a nyáron nézte meg a nagy világvárost. Az előadás a rendes időben lesz megtartva.

* **Ebéd az alispánnál.** Práter Barnabás dr. alispán tegnap ebédet adott. Az ebéden megjelentek a megyei tisztviselők teljes számmal.

* **Rendkívüli városi közgyűlés.** Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a Tátray-féle telekátengedés ügye, az új tüzoltó-automobilok és még több kisebb ügy került szónyegre. A városatyák elég szép számmal jelentek meg. Rimler Károly polgármester elnökölt. A Tátray-féle vasúti öde kibővítéséhez szükséges közterület átengedésénél a közgyűlés vita nélkül hozzájárult a tanács javaslatához, a harmadszori kitéléshez. A beszerzendő új tüzoltó-automobilokra vonatkozólag a tanács bejelentette, hogy új pályázat kiírása mutatkozik szükségesnek, mert az első hiányos volt. Az új pályázat úgy az elektromos, mint a benzines automobiloikat felveszi. A Dréher-féle telekátengedést a tanács négyszögölenként 9 koronájával javasolja. Balogh Dóme hozzászólt a tárgyhoz és kevesli az árt, ehelyett 15 koronát indítványos. A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el. A gipszgyár ügyénél dr. Moskovits József szólalt fel és helyteleníti a város és a gipszgyár között létrejött szerződés ama pontját, mely a gyárat 5 százalékos engedményre kényszeríti a kartellárral szemben. Báró Szentkereszty Zsigmond jegileg világította meg a szerződéses viszonyt. A közgyűlés hozzájárult a tanács javaslatához úgy ebben, mint a még kitűzött többi kisebb ügyekben.

Midőn a tisztelt vevőközönség eddigi szives pártfogásáért hálás köszönetemet fejezem ki, kérem ugyanazt a jövőben is, — részemről ezután is szigorú elvem marad a pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Kiváló tisztelettel

Strohmayr Pál

[Nagyváradi, Bémer-tér.]

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy a Szent László-tér Kishídfőnél 9 éve vezetett

vászon és fehérnemű üzletemet

folyó évi február 1-től a tulságos házbéremelés miatt a Bémer-téri gyógyszerár mellé, a volt Hegedűs János-féle üzlet-helyiségbe helyeztem át.

* **A nyugdíj bizottság ülése.** A városi nyugdíj bizottság tegnap délután ülést tartott. Az ülésen több rendőrt nyugdíjaztak.

* **Bárá Bányó Dezső súlyos beteg.** Bárá Bányó Dezső súlyos betegen fekszik Bimbó-utca 7. szám alatti palotájában. A bárónak véredényelmeszesedése van és állapota rendkívül súlyos. Orvosai Jendrassik tanár, dr. Tihanyi és dr. Szöllősy azonban biznak a felgyógyulásában. Egy orvos állandóan a beteg oldala mellett van.

* **A jogügyi bizottság ülése.** A városi jogügyi bizottság kedden délután 4 órakor a városháza bizottsági termében ülést tart. Tárgyalni fogják a telekfelosztási szabályrendeletet és a városi vasut részvénytársaság részvényvásárlási ügyét.

* **Vaskóh és Vaskóhbarafalva egyesítése.** Vaskóhnak tőszomszédsága Vaskóhbarafalva. A község teljesen egybe van építve s ennek dacára is eddig, mint önálló két község szerepeltek, ami a községek adminisztrációja körül igen nagy nehézségeket okozott. A két község képviselőtestülete legutóbb tartott ülésen kimondotta, hogy egyesülni fognak Vaskóh elnevezés alatt. A képviselőtestületi határozatokat tegnap terjesztették be az alispánhoz, kérve annak jóváhagyását. A községek határozatát a járási főszolgabíró kedvező véleménnyel küldte be.

* **A miniszter a tanoncotthonok mellett.** A vallás- és közoktatásügyi, valamint a kereskedelmi minisztérium tegnap igen érdekes tartalmú leirat érkezett a vármegyékhez. A leiratban a miniszter elismeri, hogy a gyárpar ma már annyira háttérbe szorítja a kisipart, hogy az ipari pályára feltűnően kevesen jelentkeznek, sőt egyes kisiparágak már kihaló féltben vannak s azoktól olyan dolgokat sajtátanak el, melyek erkölcsileg romlottakká teszik őket. A tanoncok ellenőrizetlen életmódja folytán a tanulók koravének lesznek és semmi kedvük sincs az iparos pályára. A miniszter ezeken az állapotokon akar segíteni és a bajok orvoslását úgy vélné elérhetőnek, ha a tanoncokról kellőképpen gondoskodnak s oly ellenőrzés alá veszik őket, mintha szülői háznál lennének. A tanoncokról a miniszter szerint a tanonc internátusok, tanoncotthonok útján lehet legalkalmasabban gondoskodni. A miniszter ehhez fűzi tervének megvalósítását is. Az országban már társadalmilag nagyszabású tanoncotthonok munkálatokat fejtenek ki és igen sok helyen állítanak fel tanoncotthonokat. A miniszter ezekkel szemben a legnagyobb elismerését nyilvánítja. A megyéhez intézett leiratában arra kéri a miniszter a törvényhatóságot, hogy a tanoncotthonok létesítéséhez hathatósan járjon hozzá és azt kellő támogatásban részesítse. A miniszter a maga részéről kijelenti, hogy a tanoncotthonok létesítésénél mindenkor a legnagyobb áldozatkészséggel vesz részt s a támogatást a legszélsőbb határokig fogja adni.

* **A városi tüdőbetegek szanatóriuma.** A tüdőbetegek részére létesítendő szanatórium csatornázási és vízfelszerelési tervzetét és költségvetését a főmérnök tegnap terjesztette be a tanácshoz. A tervek szerint a fenti két munkálat 44.696 korona 5 fillérbe kerülnek.

* **A sütőmunkások sztrájkja.** A sütőmunkások sztrájkja ügyében a tegnap délutánra kitűzött békéltetési tárgyalás a későbbjött akadályok folytán elmaradt. Az újabb békéltetési tárgyalásra a rendőrség ma délelőtt fél 11 óráját tűzte ki. A békéltetés a rendőrség épületében lesz megtartva, Jánossy Gyula tb. alkaptány elnöke alatt. A békéltetési tárgyaláson Pozsonyi László ker. iparfelügyelő is jelen lesz.

* **A városi levéltár selejtezése.** A törvényhatóság már korábban kimondta a városi levéltár selejtezését. A törvényhatóság e határozatát a belügyminiszter tegnap hagyta jóvá.

* **Gyászrovat.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra az oly ifjan elhunyt *Májrosi Ferenc* városi tisztviselőt. A részvét megható módon nyilvánult meg sok százra menő előkelő közönség jelent meg a gyászháznál; teljes számban kivonult az önkéntes tűzoltóegylet, díszszó alatt, teljes díszben, *Diósy Soma* örökös alparancsnok és *Kiss Gyula* tényleges alparancsnok vezetésével. A városi tisztikar tagjai, *Lukács Ödön* tanácsnok vezetésével voltak jelen. A koporsót elborították a szebbnél-szebb koszorúk. A gyászszertartást dr. *Vaszkics Gyula* esperes-plébános végezte segédlettel. Az impozáns gyászmenet a váradi városi központi temetőbe vonult, ahol örök nyugalomra helyezték a korán elhunyt darék városi tisztviselőt. Koszorút helyeztek a ravatalra: az özvegy és gyermeke, az elhunyt testvérei, Nagyvárad városi tisztikara, a nagyvárad önkéntes tűzoltóegylet, *Lőrinczy Győző* és neje, *Lőrinczy Rezső*, a *Dráveczky-család*, *Hant Frigyes* és neje, *Hant Jenő* és családja, *Vidosits Gyula* és neje, a *Misuray* és *Mészáros család*, *Fehér Imre* és neje, *Janouschek Karoly* és családja. A díszes temetést *Germán Károly* temetkezési intézete rendezte.

Örv. *Stiedl* Ferencné temetése szintén tegnap ment végbe, nagy részvét mellett. A Bémer-téri gyászház udvarát előkelő közönség töltötte meg. A nagy díszrel felállított rayatalt égisz kandelaberek vették körül s a koporsót ellepték a szebbnél-szebb koszorúk. A gyászszertartást, valamint az olasz plébánia templomban a requiemet *Imrik S. Zoltán* plébános végezte segédlettel. A gyászmenet a városi temetőbe vonult. A díszes temetést *Weiszlovits Adolf* és fia temetkezési intézete rendezte.

Részvételt értesülünk *Mártonffy Zoltán* nagyvárad községi iskolai igazgató tanító neje *Knauer Vilma*nak f. hó 24-én este 7 órakor rövid szenvedés és az utolsó szentségek felvétele után, életének 43-ik, házasságának 3-ik évében történt elhunytáról. E váratlan gyász eset nagy családot borít gyászba, *Mártonffy*nak első feleségétől született 9 gyermeke, kik közül csak kettő van még állásban, marad gondviselő anyja nélkül. Az elhunyt uriső temetése f. hó 27-én d. e. 9 órakor megy végbe a Malom-utca 3. sz. a. gyászháznál.

* **Áramszünet.** Ma, vasárnap déli tizenkét órától 2 óráig a villamos telep kapcsoló tábláján végezendő munkálatok miatt, az áramszolgáltatás szünetelni fog; az áramszünet azonban a villamos vasut forgalmát nem érinti.

* **Ellopott szalonna.** Pénteken este a vasuti rendőrségnek jelentették, hogy a gyorsárú raktárból 10 kiló füstölt szalonnát ismeretlen tettes a nyitva levő raktárból ellopott. A vasuti rendőrség nyomában megkezdte a nyomozást, de nem tudták az eltűnt szalonna nyomára akadni. Később 8 és negyed 9 óra tájban a muzeumi rendőrség a muzeum bejá-

ratának lépcsőjén egy zsákba varrott husneműt talált, amit beszállított a rendőrkapitányi hivatalba, ahol megállapították, hogy az a gyorsárú raktárból ellopott esomaggal azonos. A csomagot kiadták a raktárkezelőségnek.

* **Adomány a menzának.** A Bihar-megyei Kereskedelmi Ipar és Terményhitelbank 1910. évi üzleti nyereségéből 40 koronát adományozott a kir. jogakadémia Mensájára, amely kegyes adományért szintén is köszönetet mond dr. *Bosóky Alajos*, kir. tanácsos, igazgató.

* **Helyettesítés.** *Hlatky Endre* főispán *Kovács Kálmán* városi állatorvos betegségének tartamára *Ötömösy Sándor* járási állatorvost bízta meg a városi állategészségügy ellátásával.

* **Noviciusból színész.** Lapunk legutóbbi számában a »Kath. Tud.« értesítése alapján megírtuk, hogy a budapesti karmelita rendháznak *Turányi Alajos* nevű noviciusa nem volt s így nem is követhette el azt, amit a Nagyvárad Napló szenzációjává fújt, hogy mint nem felszentelt pap gyóntatott. A Nagyvárad Napló tegnap számában az ügyel kapcsolatban *Turányi Alajos* nyilatkozatot tett közzé, melyben kijelenti, hogy ő volt karmelita novicius, de akkor *Rothen Alajos*nak hívták. Nyilatkozatában azonban egy szóval sem igazolja a Naplónak azt a hihetetlen meséjét, hogy ő novicius létére gyóntatott, sőt kijelenti, hogy azért lépett ki a rendből, mert nem érzett hivatást a papi pályára, de azért ma is ép oly jó katolikus, mint novicius korában volt. Mi a magunk részéről csak helyeselni tudjuk, hogy azok, akik nem éreznek hivatást a papi pályára, idejében, azaz a felszentelés előtt más pályát választanak és önként kilépnek a papirendből. Sőt az ilyeneket nagyrabecsüljük, mert lelkiismeretességét árulnak el kilépésükkel. De *Turányi* nyilatkozata után még kevésbé hihetjük, hogy ő olyan perfid módon őt volna vissza a legszentebb dolgokkal s ezzel még kérkednék is.

* **Uhde Frigyes meghalt.** Müncheni távirat jelenté, hogy *Uhde Frigyes* tanár, híres festőművész tegnap este, hosszas betegeskedés után meghalt. *Uhde* 1848-ban született, a német hadseregben végigküzdötte a porosz-francia háborút és mint kapitány vált meg a hadseregtől. Eleinte Münchenben tanult, majd Párisba ment, ahol *Munkácsy Mihály*nak lett tanítványa. *Munkácsy* azonban nem volt rá nagy hatással. Inkább a francia impresszionistáktól tanult és mikor visszatért Münchenbe, vezetője volt a szecesszionista mozgalomnak. Vallásos tárgyú képeiben az erős realizmus jellemezte és e képei körül nagy harcok folytak a müncheni sajtóban. Egyik szép képe *Szmrecsányi püspök* hagyatékából a budapesti Szépművészeti Múzeumban van.

* **Egy kereskedő öngyilkossága.** Tegnap reggel a Sarkadra me. ö. utasok a remetei erdőben átlótt mellet halva találták *Máhr Ferenc* gyulai kereskedőt. Mindjárt megállapítást nyert, hogy öngyilkosság történt, mert a halott kereskedő jobb kezében egy revolvert találtak. Az öngyilkosság híre a legnagyobb részvétet váltotta ki mindenütt, mert az öngyilkos kereskedő a legkorrektebb ember hírében állott. Öngyilkosságát valószínűleg anyagi bajok idézték elő.

* **A zsadányi orvosok.** Szinte hihetetlen tartalmú panasz érkezett tegnap az alispánhoz a zsadányi orvosostól. A panaszban az orvos a községi orvosi lakot írja le. Ez a leírás olyannak tűnteti fel a lakást, mintegy

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba-
josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomort
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyvárad és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

közönséges kisdőt bedőlt utcai csárdát, melybe már a vadak se mernek menedéket keresni. A leírás szerint a lakás telve van gombákkal, a rendelő szoba oly rozoga, hogy a betegek panassa miatt általános raklatásnak van kitéve. A lakás padozata ócska s álló a szél csak úgy süvit fel. A mennyezet a harmadik szobában már régen leszakadt s az úgy van feltámasztva. A lakásban való tartózkodás valószínűsége életveszéllyel jár. A lakásnak kerítése nincs, kapuja annál kevésbbé. Szóval az orvos olyan lakásban kénytelen lakni, mely inkább néz ki egy elátkozott boszorkány tanyának, mint orvosi laknak. Az orvos arra kéri az alispánt, hogy kötelezze az előjáróságot egy megfelelő orvosok felépítésére, ha pedig ezt nem tudná teljesíteni, úgy adjon a község lakbért.

* **E hunyt 48-as honvédszázados.** A nagyidők, a magyar szabadságharc legendás alakjai egyre kevesebben lesznek. Alig mulik el nap, hogy ne dőne ki egy-egy 48-as honvéd az élők sorából. Nagyváradon már alig van a mult daliáiból 20-30 öreg ur s e kevés szám, ismét kevesebb lett: gyiresi Szász Lajos ügyvéd, 1848-49-iki honvédszázados folyó hó 25-én reggel 8 órakor 88 éves korában elhunyt. A nagyidők tanuját 27-én, hétfőn délelőtt 10 órakor fogják a Pável-utca 26. számú gyászházból, az olasz-i temetőbe örök nyugalomra kísérni. Ozv. id. Bulyovszky Józsefné fivérének gyászolja az elhunytban.

* **Az iparosok panassa a kerületi betegsegélyző elen.** A magyarszéki ipar-terület körébe tartozó iparosok terjedelmes beadványban tettek panaszt a főszolgabíróhoz. A panaszban elmondják, hogy Magyarszéken a betegsegélyző pénztárnak nincs orvosa. Ilyen esetben az iparos alkalmazott bármely orvoshoz fordulhat és gyógykezeltetheti magát, a pénztár ezek fedezetére másfélszeres tőpénzt ad. A magyarszéki iparos alkalmazottak, illetve biztosításra kötelezettek, nincsenek abban a helyzetben, hogy az orvost fizetni tudják. Ugyanis ha a pénztártól a beteg meg akarja szerezni a másfélszeres tőpénzt, akkor kötelesek orvosi bizonyítvánnyal igazolni betegségüket. Az orvosok viszont, ha a kezelést nem is tagadják meg egyelőre, de az orvosi bizonyítványt nem állítják ki, mert azért a beteg nem tud fizetni. Bizonyítvány nélkül pedig nincs tőpénz. Ugyanígy van a gyógyszer-ek kiszolgáltatásánál is, a gyógyszerészeknek nincs semmi garanciája s így nem adja ki a gyógyszert. A szerencsétlen kereset nélkül fekvő beteg így csak a saját sorsára van bízva. Ha meggyógyul, az a saját szerencséje, ha meghal, a pénztár a temetési járulékot kifizeti, mert a halálesetet az előjáróság hivatalból igazolja. Az iparosok arra kéri a főszolgabíró, hogy hasson oda, miszerint a jelenlegi állapotokon segítsen. A főszolgabíró a panaszt be-terjesztette az alispánhoz, akit arra kér, hogy köteleztesse a pénztárt, miszerint Magyarszé- kére pénztári orvost nevezzen ki.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves
Nagyvárad, Bémer-tér 293. sz.

Brillians ékszerek, aranyárak,
ezüst dísz tárgyak és evőeszkö-
zök valamint zseborák nagy-
raktára.

Két portál eladó.

Tombolatárgyak
Legyezők
Nászajándékok
Játékszerek
Hegedű és hegedű-hurok
Utazó-kofferek és táskák
Téli árak: alsóing és nadrág
Bőr és kötött keztyük
Valódi szolingeni acélárak
Ridikülők, gramofonok

Ujdonság! Ujdonság!
aluminium konyha-edények
Gál Ferencnél,

Nagyvárad, Rákóczi-ut, Bazár-épület.

Borzalmas lesz a tavasz

azoknak, kiknek szeplőt és májfoltot hoz. Ezt egyedül a torony alatti **Ujvárosi drogéria** Hóvirág krémje szünteti meg.

* **Tombolatárgyak, legyezők, aluminium főzödények** 20 százalék engedménnyel Gál Ferencnél Nagyvárad, Bazár-épület.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdo- nos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk **ÓVÁRY TESTVÉREK** cég alatt.

Kiváló Jóságú modern és izlése kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhaj- tunk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elis- merését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fenntartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák
állandóan raktáron vannak.

Javítás munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltnék. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel **Óváry Testvérek kályhás iparosok** (Óváry Lajos utóda).
Csengeri-utca 27. szám.

* **Az ügyvédség reformja.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbe léptéig dokte- rátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szeminári- umhoz (Koloszvár, Bolyai-u. 3.), melynek segítsé- gével hat hét alatt letethetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egye- temi rendszerváltozások következtében a szigor- latok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon előkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A jogi vizsgák letétele c. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Uj virágüzlet!

Fratrics János

kereskedelmi és műkertész.

Kertészeti telepe: Szent János. — Virág- : : csarnoka: Szent János-utca 1 szám, : : ahol minden időben frissen vágott virágokból készülnek

báli, menyasszonyi s alkalmi csokrok
szép kivitelben, előnyös árak mellett.

Törlesztéses kölcsön:

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ
bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Ezredévi emlék-tér sarok.

x Mikor pártoljuk a hazai ipart?

Ha a termék van olyan jó, mint a külföldi, ha beszerzése előnyös. Ime itt az alkalom magyar ember készítménye, magyar termék, mégis kiállja a versenyt bármely külföldivel. Ki ne hallotta volna hírét a Siklinél beszerezhető Gyulatinnak, mely megóvja a fogat a romlás, porlás és lazulás- tól, letisztítja a fogról a feketeséget, barnaságot, a fogfájást rövid idő alatt megszünteti s mégis alig kerül napi használata személyenkint 1 fillérbe. Kér- jük minden gyógytár és droguériában, valamint fűszer és fodrász üzletben a Sikli Gyulatint. Ára üvegekint 1.50 és 3 korona. Főraktár Sikli Jó- zsefnél Halász-utca 10. számú háznál, mely 1950 koronát jövedelmez és még beépíthető telekkel bir, szabad kézből eladó.

Vegyél!

Vegyen!

Vegyünk!

10. 13 és 17.

Koronáért

Moskovits Antonomiai cipőt
Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és
Bémer-tér, Fő-utca sarok.

Könyvtárak kiegészítésére, berendezésére költségvetést küld: **Benkő Atur** könyvkeres- kedő és **Modern Antiquarium** Nagyvárad, Rákóczi- ut 10. sz. Ugyanott mindenféle könyvek legjobb áron vételnek.

NAGY MEGLEPETÉS

vár azon igen tisztelt hölgyekre, kik fűzőszükségle- teiket nálam óhajtják beszerezni, mert egy bécsi gyár feloszlása alkalmával nagy tö- megvásárlást eszközöltem és abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy párisi és bécsi mo- dellek után készült fűzőket **gyári áron alul, 10% engedménnyel** o- árusíthatom.

Mérték után készült fűzőim a leg- jobbakkal vannak elismerve, gyorsan készülnek, legolcsóbbak és legtartó- sabbak. Mindezeket a birtokomban lévő számos elismerőlevél, valamint a nagyszámú helyi- és vidéki megren- delőim igazolhatják.

Siz ves pártfogásáért esedez

IZSÁK LIDIA, a Sziliget-színház mű- vésznőinek fűző szállítója.
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. szám.

! Fűzők javítása és tisztítása gyorsan eszközöltnék. !
! Kezsmarszky-haskótók mérték után készíttetnek. !

Ifj. Kohn Sámuel-
féle üzlet teljes előadására

FLEGMAN

mg a készlet tart

naponta d. o. 9—1-ig, d. u. 2—7-ig.

x **Vadászok figyelmébe.** Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Rákóczy-ut Moskovits palotában egy modern fegyverüzletet nyitottam, hol mindeanemű fegyverek, revolverek és töltények kaphatók. Fegyvereket szakszerűen javítok. Ladányi József puskaműves és fegyverkereskedő. A vadászati évad vége felé közeledik. Felhívom a fegyvertartók figyelmét, hogy fegyvereiket javítás végett bizalommal hozzák műhelyembe. M. kir. löporáruda. Telefon 269.

Legelegánsabb és
legmodernebb

fényképek

külföldi tanulmányok és tapasztalatok alapján

Molnár Jenő
Lojanek utóda) műtermében.

x **Mezőgazdaságok, szeszgyárak kasszák és magánlakásoknak,** kiknek bármely gép-, vízi, vagy motor üzemük van, a legolcsóbban jönnek ki a *villamos világítással*, erre nézve *Stern Adolf* nagyvárad electrotechnikai cég bárkinek szívesen szolgál felvilágosítással, részletes költségvetés, díjmentes. Ugyancsak berendez villamos jelző csengőket, telefont, villámhárítót készit, azonkívül csillárokat fémből, bronzból, vasból galvanizálva minden kivitelben. A javított dr. Just féle Wolfram-lámpák raktáron.

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszükségeiteket beszereznék, ne mulasszák el

FRIEDLÄNDER
angol uri szabó cég

előnyös áraitól és eredeti angol szöveteinek kitűnő minőségéről és elegáns szabásáról meggyőződni.

Nagyvárad, Szt. János-utca.

Ne vásároljon

addig mellfűzöt, haskötöt, egyenesen tartót, és Késmárkházi nadrágot, mig

Rosenfeld R.

Sas-passageban levő

miderraktárát
meg nem tekintette.

Menjünk

Radó és Kertészhez

KOSSUTH-U. 2. sz.

hol a megkezdődött farsangi ocassióba feltűnő olcsón adat- nek el az összes

batisztok, selymek, csipkék, gyöngydiszek,
ruha kelmék, vásznak, asztalneműek és kész fehérneműek.
Telefon 1030.

Ha lakást vagy butorozott szobát akar kiadni vagy bérelni, valakit meg akar kerestetni, levelére azonnal választ akar nyerni, kintlevőségeit akarja inkasszálni, nyomtatványait vagy röpcéduláit szét akarja hordatni, színházba vagy bárhova jegyet akar váltani, hívja fel telefonon a 693. számot, vagy keresse fel személyesen a Messenger-Boy gyorsküldő-c-vállalatot.

x **OSODASZÉP** délafrikai Ringlott szilva; osemegeszőlő, fajalmák; Kitűnő asztali, osemegé és pezsgőborok, legolcsóbb árban: **MERTZ NÁNDOR** csemegé üzletében, Körözs-utca. Telefon 448 sz. A fehér és piros asztali bornak literje mártól kezdve 70 fillér.

x Felhívjuk a közönség figyelmét Weisz Lajos keresk. és műszaki iroda mai hirdetésére.

CZAPFALVI JÓZSEF
mácsoló, épület és butorozás

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.
Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minde a szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és butorok festését, kerti butorok zománcozását és porcellán utánzatot. Vidék megrendeléseket a legpontosabban készítik.

Tisztelettel
358 Czapfalvi József.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: délután Luxemburg gróf; este a **A Medikus.** (Premier.)
Hétfő: **A Medikus.**
Kedd: **A Medikus.**
Szerda: **A Medikus.**
Csütörtök: Hoffmann meséi (Révi Aurélia első fellépte.)
Péntek: Cigánybáró. (Révi Aurélia második fellépte.)
Szombat: Traviatta. (Révi Aurélia utolsó fellépte.)
Vasárnap délután: Testőr, este: Elvált asszony.

Révi Aurélia vendégjátékai. A hét közepén illusztris vendége lesz a Szigligeti-színháznak. Ch. Révi Aurélia a külföldön is általában ismert kiváló énekesnő játszik három estén. Révi Aurélia a pompás hangú koloratur énekesnő a hegedűnek is pompás virtuoz. Kettős művészetével Berlinben és Londonban óriási sikerei voltak. Legutóbb Magyarországon a Népszínház-Vigopera tagja volt s a színház bukása után ismét külföldre ment. Most három estén: csütörtökön, pénteken, szombaton lép fel Nagyváradon. Első este Hoffmann Meséiben, a második felvonásban Gounod Ave-máriáját éneklí és hegedűli. Második este a Cigánybáró második felvonásában magyar nótákat fog hegedűlni. A szenzációs vendégjátékok bérletben mennek.

ZENE.

A osztrótki hangversenye. A Zenepártoló Társaság nagy bizalommal, a siker biztos reményével néz a *brüsszeli vonóskvartett* osztrótki (március 2) vendég-szereplése elé. A kasszasiker, mint az a jegyelővételből kitűnik már is biztosítva van; a nagyvárad intelligens közönség ugylátszik teljes mértékben értékeli azt a nem mindennapos alkalmat, hogy a világhírű kvartett klasszikus szépségű játékában gyönyörködhetik. A brüsszeli ragyogó sikernek ígérkező estéje a nagyvárad koncertszezón ötödik száma s ebből körülbelül megállapíthatni az egész szezon mérlegét. A zenepártolók meglehetnek elégedve a muakájukkal: ez a mérleg kedvező, nagy dicséretreméltó eredmény. Epen ezért idejénvalónak tartja a Társaság, hogy már jövőre is gondoljon, hogy biztosítsa a jövő szezon programjának attrakcióit. Ebben a tárgyban az Egyesület a Bihar megyei Kasszinó helyiségében holnap délután állást tart.

SPORT.

Helyőrségi vívőverseny. A helyőrségi tisztikasszinó tegnap tartotta meg szokásos évi vívőversenyét. A verseny iránt a helyőrségi tisztikarban szokatlául nagy érdeklődés mutatkozott.

A jury elnöke Gröschl Alfréd tüzérezredes pontban 9 órakor nyitotta meg a kereskedelmi csarnok nagytermében a versenyt. A jury tagjai Dietrich Gyula őrnagy, Jancsó Árpád őrnagy, Gerbert Frigyes, König Ferenc, Fanta Géza századosok és Vidovich Leó főhadnagy, tusch-bírók: Koos Kálmán százados, Mester Frigyes főhadnagy és Orbán Sándor vívőmester voltak.

A versenyen mintegy 30 vívó vett részt és a jelenlevők mindvégig feszült érdeklődéssel ki-

sérték a küzdelmet, amelynek eredményét a jury elnök déli 1 órakor a következőkben hirdette ki:

1. *Ravaszdy György* honvédfőhadnagy (a nagyváradai sport egyesület tagja.)
2. *Reisinger József* cs. és kir. főhadnagy.
3. *Akamtiss László* honvéd főhadnagy (nagyváradai sport egyesület.)
4. *Zechentmayer Károly* honvédfőhadnagy (nagyváradai sport egyesület.)
5. *Stodolin N.* cs. és kir. zászlós.
6. *Szűts Sándor* honvédfőhadnagy (nagyváradai sport egyesület tagja.)
7. *Bába Károly* honvéd zászlós (nagyváradai sport egyesület tagja.)
8. *Csanády Akos* honvéd hadnagy (nagyváradai sport egyesület tagja.)

A versenyt este 9 órakor a Kereskedelmi Csarnok dísztermében fényes sikerű vívó akadémia követte, amelyen a győzteseknek *Grünzweig* Artur altábornagy átadta az értékes tiszteletdíjjakat.

TANÜGY.

A miniszternek nincs pénze iparis-kolára. Derecske községe kérelemmel járult a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy az iparostanonciskola részére állami támogatást kapjon. A minisztertől tegnap érkezett le a válasz, melyben kijelenti, hogy az iskolákra semmiféle támogatást nem tud nyújtani, sőt azt még kilátásba sem helyezi.

Egy lelkes panasz a tanító ellen. Két teljes ivre terjedő panaszt adott be tegnap a közigazgatási bizottsághoz a nagyürögdi gör. kath. lelkes. A panaszt *Szilágyi János* tanító ellen adta be a lelkes. A panasz szerint Szilágyi az iskolai év megnyitása óta minden héten legalább egyszer távol volt s ez alatt az idő alatt mindig egy nagyobb tanuló vezette az osztályt. A tanító a mulasztási naplót nem vezette pontosan, a tanulóktól könyvpénzeket vett fel, melyekkel nem számolt be, hanem a következő évben fizetési nyugtájából egyenlítettte azt ki. A község terhére egy egész halmozott tankönyvet rendelt, melyet az év végén jórészt az előjárásnak visszaadott. Ennek az lett az eredménye, hogy az előjárás az elkövetkező évben nem adott könyvet az iskolának. A lelkes kéri a tanító szigorú megbüntetését.

IRODALOM.

A polgári perrendtartás zsebkönyve. Ismerteti és magyarázza dr. *Lánczi Jenő*. Az új perrendtartás sok zsebkönyve közül magasan kiemelkedik az, melyet dr. *Lánczi Jenő* szerkesztett és amely a Franklin Társulat kiadásában jelent meg. *Lánczi Jenő* mellett minden főlegesen, de ami szükséges a törvény megértéséhez, az az 8 könyvében mind benne van. Rövid bevezetésben tömören összefoglalja a törvénynek azokat az alapelveit, melyek az eddigi perrendtartástól eltérnek, úgy, hogy a bevezetés átolvasása után az olvasó a törvény szakaszaival és szellemével egyszerre tisztában lehet. Az egyes szakaszokhoz csak ott ad magyarázatot, ahol szükséges s így a könyv terjedelmét nem növeli túlságosan. Ahol azonban szükséges, ott a magyarázat meg van s ez a magyarázat mindenütt világos, rövid. Általában a kötetke a gyakorlat igényeinek van szánva s azokat kitűnően kielégíti. Kiállításra izléses, tetszetős, dicséretére válik a Franklin Társulat nyomdájának. Ara csinos vászonkötésben 5 korona.

Az »Élet« 9 ik száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Levél mint mindig, most is színes és megkapó. Nagy Sándor folytatja és befejezi Székely Bertalan hagyatékának művészi méltatását. Erdős René bibliai tárgyú elbeszélése és Erdődi Mihály novellája mellett Sik Sándor gyönyörű költeményét találja az olvasó. Közli és méltatja a Csányi szoborpályázat eredményét. Krudy Gyula regény folytatása, s a többi rovat is színes, eleven és művésziessé megírt, gazdag illusztrációja pedig elsőrangú. Az »Élet« szerkesztősége, Budapest, VII., Damjanich-utca 50. szám alatt van.

Az országos magyar nemesi lexikon előzetési felhívása megjelent és hozzánk is beérkezett. Ebből látjuk, hogy az ország nemesi származású családjaira, a nemesi előnév és címer kutatókra és szakértőkre milyen fontos és nagybecsű mű létesítéséről van itt szó, s hogy ennek nagyméretű volta alkotóik előtt mennyire ismert dolog, mutatja azon körülmény, hogy az óriási mennyiségű anyag feldolgozására *Osváth Lajos* Biharvármegyei főlevéltárnoka nagyváradai lakos és *Pálmay József* családtörténíró, marosvásárhelyi lakos szerkesztőkön kívül hetvennél több szakember lett munkatársul felvéve, levéltárnokok, egyetemi tanárok, országos muzeumi s könyvtári őr, főiskolai tanár, cs. és kir. kamarás, főispáni titkárok stb és még így is arról van szó, hogy társszerkesztőül 2—3 tagot s munkatársakul a még hiányzó és ismert nevű szakértőket megnyerhessék; ilyenekül léptek be legújabbán dr. Fényes, dr. Mocsáry Miklós az ungmegyei »Századok« szerkesztője. A lexikon betűrendi kötetekben fog megjelenni s az előre megrendelők 20 K ért kaphatják meg utánvételeként küldve, míg bolti ára 24 K lesz; akik azonban a tíz kötetes teljes művet kívánják megszerezni (mert bármelyik betűs kötet egyedül is megrendelhető további kötelezettség nélkül) s előre bejelentik eme szándékukat, azok negyedei 25 koronás részlettel 200 K árban juthatnak hozzá. A módosított az egyes családoknak, emest a testületeknek, egyesületeknek, kaszinóknak, városi vármegyei törvényhatóságoknak, családtörténettel foglalkozóknak van érdekükben igénybe venni: Bárminő felvilágosítást a szerkesztők vagy munkatársak adnak válaszbélyeg beküldése ellenében. Minthogy pedig a levéltárak adatai alapján sok olyan család nemességét igazoló okmány szereshető be hiteles másolatban, amely családoknak ma már sejtelve sincsen nemességéről, kétséges esetekben a leghelyesebb felvilágosítást kérni, miután minden nemes származású családnak eminens érdeke az, hogy ebből a nagyszabású műből ki ne maradjon, mivel nem hiúság kérdése az ma sem — sok iskolai alapítványnál feltételként lévea kikötve, de katonatiszti pályánál az előhaladására is befolyással van, ezenkívül a történelmi, kultur s kegyeleti oldala is figyelmet érdemel, mit a közelebbi s távolabbi ősök iránt jóleső emberi kötelességünk, de egyesek emlékeztete is sokkal jobban és megfélelőbben megőrizhető ezáltal, mint bármilyen drága sirkővel, mert a sirkő aránylag rövid ideig tart, míg egy ilyen s az egész országban ezer példányokban meglevő könyv ezer évekig, örök időnkig megőrzi bárkinek emlékeztetét.

EGYESÜLETEK.

A nagyváradai Kath. Kör közgyűlése.

A nagyváradai Kath. Kör folyó év március 5-én délután 5 órakor saját helyiségében tartja 15-ik évi rendes közgyűlését, melynek tárgyszorozata a következő:

1. Titkári jelentés a Kör 1910. évi működéséről.
2. Az 1910. évi számadás megvizsgálóinak kiküldése.
3. A megvizsgált 1910. évi számadás jóvá-

hagyása s a pénztárnoknak adandó fölmentvény tárgyában határozat hozatal.

4. Az 1911. évi költségelirányzat megállapítása.

5. Az igazgató választmány javaslata az évi 8 korona rendes tagsági díjnak a helybeli tagoknál 12 koronára, alapító tagsági díjnak 200 koronáról 300 koronára fölemelése tárgyában; ehhez képest az alapszabály 9. §-ának módosítása.

6. Az alapszabály 19. §-ának módosítása az évi rendes közgyűlés határidejének megállapítása tárgyában.

7. Az igazgató választmány két tagjának megválasztása.

Nagyvárad, 1911. febr. 25.

Az igazgató választmány megbízásából:

Imrik Gusztáv,
titkár.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Február 25. A Tiszti Kaszinó vívó-estélye a Kereskedelmi Csarnokban.

Február 28. Tanító bálja.

A Tiszti Kaszinó estélye.

A Tiszti Kaszinó idei utolsó farsangi mulatsága a legfényesebb siker jegyében zajlott le. Bevezetőül most is pompás művészi műsor szolgált, mely egy ötletességre, mint finomságra nézve a legzajosabb elismerést vívta ki.

Az estély a 101. gy. e. vonós zenekarnak nyitányával kezdődött; majd vig tercettek és quartettek következtek, a helyőrségi tisztek által előadva. Különösen nagy hatást ért el Kouradin C. F. »Kurz und Zündig« című komikus quartettje, amelyben feltűnt és valóssággal frappirozta a közönséget *Kun Árpád* 101. gy. e.-beli élelmészeti hadnagy igen szép tenor hangjával.

Ezután vívóakadémia következett. Leginkább azok mutatták be ügyességüket, akik a tegnap megtartott vívóversenyen is szerepeltek. Ezenkívül még mint vendég szerepelt *Gráner Lajos* tűzoltó-főparancsnok is, aki kiváló ügyességéről újból tanúságot tett.

A vívóakadémia után kiosztották a nyeregménytárgyakat a tegnap megtartott vívóverseny győztesei között. A kiosztást *Grallert Konrádné* és *Fommerscheiu* százados végezte. Mindegyik nyerő egy értékes és művészi tárgyat kapott.

A műsor következő száma »Már alszik« című igen finom kis vígjáték volt, melyet *Naményi Zsigmond* százados rendezett igen ügyesen. Szerepeltek benne *Naményi Zsigmondné*, *Rajnoga* százados és *Uy* hadnagy. Mind a hárman műkedvelő színészeknél ritkán tapasztalható játék készséget árultak el. Különösen tetszett *Naményi* századosné, aki oly otthonosan érezte magát a színpadon és oly szépen beszélt magyarul, hogy akármelyik ratinos színésznő is megirigyelhetné.

Záróul *Fell Leó* »Babuska« operettjéből játszott egyveleget a zenekar, igen finom összetanulással.

Ezután megkezdődött a tánc, amely *Bura Károly* zeneszója mellett eltartott igen kedélyes hangulatban a reggeli órákig.

A megjelent igen díszes közönségből a következőket sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Grünzweig Arthurné, Dietrich Albertné, Konrád Grallertné, Josephs Józsefné, Kenéz Sándorné, Nosz Gusztávné, Bodnár Samuné, Na-

ményi Zsigmondné, öz. Grunvald Henrikné, Lukács Gusztávné, öz. Nagy Józsefné, Potoesnik századosné, Kappel Györgyné, Kolozsváry Sándorné, Hertner Péterné, Szondi Vilmosné, Papst Józsefné, Cserei Károlyné, Szivy Györgyné, Unfahrer Györgyné, Szappanos Antalné, Enekes Gusztávné, Lausch Károlyné, Békefi Sándorné, dr Krüger Aladárné, Koós Kálmánné, Nadányi Károlyné, Schwartz Gézáné, Pernecky Józsefné, Muresán Valérné, dr Molnár Imréné, Kolthay Kornélné, Gyalokay Jenőné, Moskovits Miksáné, Ováry Sándorné, dr Habókay Béláné, öz. Polgár Gyuláné, Gál Sándorné, Kovács Mihályné, Csák Máténé, Ujhelyi Péterné.

Lányok: Dietrich nővérek, Kolozsváry nővérek, Szappanos nővérek, Kappel Lotti, Szondi nővérek, Schwartz Gabi, Bodnár nővérek, Ováry nővérek, Papst Jolán, Hertner Szidi, Szilágyi nővérek, Schweiger Leonka, Kaczián Kornél, Böhm Duci, Hannig Vilma, Szilágyi Iei, Guzmanek Elli, Polgár Anka, Horváth Gizi, Molnár Jolánka, Etsy Emilia, Bihari Böske, Szalay Stefike, Lukács Annuska, Kunszentmiklósi Nagy Vilma.

A Legényegylet háziestélye. A Kath. Legényegylet ma este 8 órakor tartja meg igen érdekes tarsangi műsorral egybekötött háziestélyét a dalárda javára, melyre ez uton hívja meg az érdeklődő közönséget a rendezőség. Belépő díj 1 korona 20 fillér.

Igazságszolgáltatás.

§ Összeszóalkozás vége. (Esküdtársi tárgyalás.) Váncsod községben a múlt év őszén összeszóalkoztak a kocsmában Kerekes László és Princsi Sándor odaváló parasztleányok. Minthogy egy kicsit mámorosak voltak, a kocsmáros felkérte őket, hogy hagyják abba a veszekedést és menjenek szépen haza. A legények el is indultak, de az uton tovább folytatták a virtuskodást és Kerekes László egy felhevült pillanatban háromszor rá is lőtt társára. Princsi Sándor súlyosan megsebesült, de nem halt bele sebébe. A nagyváradai törvényszék, mint esküdtbírósg tegnap vont felelősségre Kerekes Lászlót, aki ellen az ügyesség szándékos emberölés kísérlete miatt emelt vádat. Korn Alajos elnököl, a védelmet Fleischer Ernő ügyvédjelölt látta el, akinek hatáson védőbesszéde után az esküdték súlyos testi sértésben mondták ki bűnösnek a vádlottat. A törvényszék másfél évi bűntetést szabott ki, ami ellen védő semmisségi panaszt jelentett be.

TÁVIRATOK

A delegáció.

Budapest, február 25.

(Saját tud.) A delegáció tegnapi ülésén a flotta költségvetését tárgyalták, Bakonyi Samu és Sággy képviselők Tisza tegnapi beszédével polemizálnak. Héderváry kijelenti, hogy a flotta kiadásai bőséges fedezetet találnak az ország jövődelméből. Kéri a javaslat elfogadását. A javaslatot elfogadják.

Takács Zoltán pénzhamisító.

Zürich, febr. 25.

Takács Zoltánt a magyar hatóságok sürgetése dacára sem adta ki a zürichi hatóság, sőt szabadlábra is helyezte. Takács azóta álnév alatt élt. Tegnapi ismét letartóztatták, amikor nála több hamis okmányt és pénzcsináló gépet találtak.

Kossuth egészsége.

Budapest, febr. 25.

(Saját tud.) Kossuth Ferenc egészségében még nem állott be javulás. Az orvosok nyilatkozata szerint a betegség lefolyása rendes, mégis a betegnek a legkisebb munkától is tartózkodnia kell.

Az orosz iskolák és a zsidók.

Pétervár, február 25.

A minisztertanács elhatározta, hogy a zsidók középiskolai látogatására vonatkozó szeptember 4-iki rendeletben megállapított százalékszámot a magántanulókra is kiterjeszti.

Kegyetlen ápoló.

Pécs, febr. 25.

(Saját tud.) Az itteni kórházi főorvos feljelentést tett Tibar Mária és társa ápolónők ellen, mert egy Fábián János nevű elmebetegét félholtra vertek. Az ápolónőket letartóztatták. Az ápolónők minden beteggel, akinek hozzátartozója nem adott az ápolónőknek ajándékot kegyetlenül bántak.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpaddás nélkül is készít **kitünő** hirtű **nevű**

Fogműtermében

Öz. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sassal szemben

Igazgatóságunk a heti ülésén elhatározta, hogy Nagyváradon a

Bémer-téren a Bazár-épületben és Kossuth-utca 5. szám alatti

fióküzleteinkben az egész országban bevezetett egységes, szigorúan szabott gyári árainkból, amelyek minden egyes pár lábbelibe be vannak bélyegezve 1911. március elsejétől kezdődőleg visszavonásig

10 % engedményt ad.

Ezen elhatározásunkban ama hazafias gondolkodás vezérelt bennünket, hogy utját álljuk az ijesztő mértékben növekedő cipőbehozatalnak, amely a legutolsó statisztikai kimutatás szerint 1910 ben 25.000.000 koronára rug.

Reméljük, hogy városunk hazafiasan érző vevőközönsége nagy meglepedéssel fogja igazgatóságunk eme hazafias érzéséből fakadó elhatározását tudomásul venni, annál is inkább, minthogy ezen 10 százalékos engedmény folytán a cipőket teljesen önköltségi árban árusítjuk, amely árakkal semmiféle külföldről behozott cipő a versenyt fel nem veheti

Moskovits Farkas és Társa

cipő- és csizmagyar részvénytársaság.

REGÉNYCSARNOK.

NYOMOR.

Írta: Hjalmai Knuth.

Fordította: Vörös József. 29

— Talán csak nem rabolom ki a magam kedvéért a pénzes szekrényt?

— De igen, vegye ki öt osret a pénzes ládából.

— Na hisz akkor éppen jóhoz fordult — mondta. — Különben pedig elég lesz a komédiából!

Azcom égett a szégyentől, kitámolyogtam az üzletből. Kutyává lettem a koncert s nem kaptam meg a koncertet. Csaknem sok volt már a jóból! Ezen kereszttől meg tudtam élni becsülettel, nehéző napokban is egyenest álltam a most a legbrutálisabb koldushoz súlyedtem. Ez a nap egész gondolkodásomat, szegényérzetemet, tisztességemet bemocskolta, hülyévé tett, olyan hülyévé, hogy egy nyomorult szatócs előtt nem resteltem sirni és rimánkodni. Es hiába kellett sirnom, nem tudtam megszerezni még egy kis kenyérhéját sem. Megutáltam önmagamot s véget akartam vetni ennek a nyomorúságnak. Sietnem kellett, hogy be ne zárják a kaput s hogy ne kelljen ismét a városbáza cellájában töltenem az éjszakát...

A félelem erőt adott; nem akartam a cellában aludni. A Megváltó templomán hetet ütött az óra s így lassan mehettem s még nem kellett félnem a kapuzárástól.

Szomjas voltam s ivóvizet kerestem. A bazárok messze estek innét a magánházban, nem akartam vizet kérni; talán várhatok, amíg hazaérek, legfeljebb egy negyedóra múlva ott-hon leszek. Különben sem volt bizonyos, hogy megmarad-e bennem a víz, gyomrom nagyon is gyenge volt.

Es ekkor az utca sarkában találtam tíz koronát.

HARMADIK SZAKASZ.

Jólétben és örömben telt el egy hét.

Mindennap ettem s reményem szárnya tolasodott, Négy-öt tárcán dolgoztam egyszere minden gondolatomat, minden ötletemet útközbe vittem. Utolsó tárcámat, melyért annyit szalagáltam s melytől oly sokat vártam, visszaadta a szerkesztő s dühömben szét is tép-

tem, anélkül, hogy még egyszer elolvastam volna. Most más újsághoz akartam fordulni, hogy több ut legyen nyitva előttem. A legrosszabb esetben pedig hajóra szállok; az Apáca utrakészen horgonyzott a kikötőben s bizonynyal el fog vinni magával. Reményem szárnya tehát tollasodott.

A mult napok szenvedései megviseltek, hajam hullni kezdett, reggelenkint erős főfájás gyötört s idegességem egyre tartott. Ha nappal irtam, rongyokba takargattam a kezemet, mert nem tudtam elviselni a saját lélegzetem melegét; ha Jens Olaj erősen becsapta az istálló ajtaját, vagy ha valami kóbor kutya csaholni kezdett az udvaron, apró tüszurásokat éreztem minden csontomban. Nagyon megrokkantam.

Folyton dolgoztam, még az ebédemet is bekapkodtam, hogy időt ne veszítsek. Az asztalon, az ágyon, mindenütt teleirt iverkék s felváltva dolgoztam, hol egyikén, hol másikon. Egy délután végül elkészült egyik tárcám, megelégedetten dagtam zsebre s a kommandeurhöz mentem. Sietnem kellett, hogy egy kis pénzmagra tegyek szert, mert vagyonom apadni kezdett.

A kommandeur bocsánatot kért s intett, hogy foglaljak helyet egy percre. Azonnal!... s tovább irt.

Körülnéztem a szobában. Szobrocskák, litografikák, egy rettenetes papirkosár, mintha emberek dugdosnának bele szőröstől-bőrűstől. Szivem elszorult mikor ezt a feneketlen örvényt, ezt a tátott száju sárkányt megpillantottam. Mintha folytonosan enniaválóra várt volna s szétrombolt illúziókra lett volna éhes.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tőzsdetudósítások.

Budapest, febr. 25.

Értéktőzsde.

Magyar hitel	—	—	869.—
Osztrák hitel	—	—	672.—
4%-os koronajáradék	—	—	91.90
Államvasút	—	—	74B.—
Jelzálogbank	—	—	508.—
Leszámitoló bank	—	—	506.30
Hazai Bank	—	—	315.50
Kereskedelmi részv.	—	—	770.25
Rimamurányi	—	—	675.—
Salgótarjáni	—	—	675.—
Közuti vasút	—	—	801.25
Városi villamos	—	—	406.—
Adria	—	—	506.—

Irányzat: Cszedes

A gabonátőzsde.

50 kilogramonként.

Buza áprilisra	—	—	11.70
Buza májusra	—	—	11.48
Buza októberre	—	—	10.99
Rozs októberre	—	—	8.15
Zab áprilisra	—	—	8.69
Tengeri májusra	—	—	5.74

Irányzat: Lanyha.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

Nagyvárad város rendőrfőkapitányi hivatalától.

3723—1911. szám.

Hirdetmény.

A hernyók és más élősdiek kötelező tavaszi irtása tárgyában.

Felhívom a kert, illetve szőlőtulajdonosokat, hogy kertjeik illetve szőlőikben található gyömolcsfákról a hernyófészkek

lepketojások, vértetük, darázsészkek, tavaszi s a később jelentkező cserebogarak irtását azonnal kezdjek meg s azt úgy folytassák, hogy a munkát a folyó évi március végéig befejezhető legyen.

Az irtási munkát hatóságilag ellenőriztetem s ahol mulasztás tapasztaltatnék az irtási munkát az illető mulasztó költségére hatóságilag fog eszközölni s azonfelül az illető 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel is sújtani fog.

Nagyvárad, 1911. február 22.

Gerő,

rendőrfőkapitány.

„VITOL“

Kiváló szer köszvény, csusz, hasogatás, rheuma-szagatás ellen. ::

Ez a fájdalmas testrészt be- ::
dörzsölni dörzsölni. ::

Kapható:

az „Arany Kereszt“
gyógyszertárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
216

Nagyvárad Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság

Szent László-tér, Zöldfa-utcza sarok,

Moskovits-palota 1. em. Telefon 926.

Elfogad betéteket könyvecskékre legmagasabb kamattal mellett (tőkekamatadót a társaság fizeti).

Leszámitol váltókat, utalványokat és kisorsolt értékeket legelőnyösebben.

Hitelt nyújt folyószámlára értékpapír s egyéb fedezet mellett.

Folyósít s kieszközöl törlesztéses jelzalog kölcsönöket 15—50 évi időtartamra lebonyolít parcellázásokat. Foglalkozik ezenkívül minden itt fel nem sorolt takarékpénztári és banküzlettel.

Financiroz különösen ipar és kereskedelmi vállalatokat s ezekhez társul szegődik; úgy saját számlára valamint bizományon, vesz és elad különféle árut s elfogad mindennemű megbízást kereskedelmi és ipari ügyletekre.

NIGRIN
(Férfelent)

a legjobbjelű
Mindenütt kapható
A bécsi vadászati minisztérium
arany éremmel kitüntette

Eredeti svédgyártmányu
BOLINDER
nyersolajmotorok és cséplőkészletek
Szabó Emil és társa cég képviseletében

Benzin és szilvógázmotorok, lokomobilok. Malomberendezések. — Olcsó és biztos üzem. Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és mérnöki kiküldetés díjtalan. Használt, gyárilag kijavított gőzcséplőkészletek.

! Csereszékek kötetnek !

A Budapesti Szivattyu- és Gépgyár R.-t.

mintaraktára

Gőz- és kocsifecskendők, kút-szivattyúk. Városi, gazdasági, tűzoltó- és motoros szivattyúk : Feltöltő gépek, építési és szállító eszközök. Mindennemű gazdasági gépek szerszámok, gépolajok, kőolajanyagok és műszaki cikkek raktára.

Nagyvárad Gépi- és Műszaki Vállalat
Aczél Viktor

Nagyvárad, Szent László-tér 2.

Telefon inter urbán 10—74. sz.

— Állandó gépkiállítás. —

3—4 középiskolát

végzett fiu

nyomdász tanulóknak

a „Szent László“-

nyomdában

felvétetik.

TATRAY és TARSAI
 Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárud, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavító műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Nagyvárud város
VILLAMOS MŰVE
 Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle **Wolfram lámpát** melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás **Wolfram lámpa darabja 3.60 kor.** 100 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér, tehát 5 százalékos kassell áron alul. Minde nemű **izzólámpa különlegességek,** fénypésszlámpák ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok, izzólámpák
 állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy **csillár-raktárunkat** megtekintésre ajánljuk. Ugyanott állandóan raktáron tartunk **villamos motorokat** 12 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban.

Elvállaljuk és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514. Főszerező telefonja 55. sz.
 81 **Egész éjjel ügyeletes szolgálat.**

EFCO
 Porosz-szalon készítettéglá a legkiválóbb

fűtőanyag

1 órai fűtés kb. 4 fillér

Nem porzik
 Nem piszkít
 Nem hagy salakot
 Sulyhiány kizárva

100 darab házhoz szállítva 5 korona.
Kizárólagos képviselő
Weisz Lajos
 kereskedelmi és műszaki irodája
 Szacsavay-utca 81 sz. Telefon 323.
 Vidéki megrendelést pontosan eszközöl.

A Biharvármegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.
 Nagyvárud, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti. Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik minden nemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárud város gyámhatósága Szabolcs vármegye árvaszékének megkeresése folytán az általa megküldött 3 darab, egyenként 20 korona, együttvéve 60 korona névértékű »Nagyváradi Tisztviselők fogyasztási szövetkezete« részjegyet árverés útján eladja.

Az árverés az Árvaszéknél (Városház II. em. 39. sz. ajtó) 1911. március hó 9-ik napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni.

A részjegyeket egyenként bocsájtjuk árverés alá.

Egy-egy részjegy kikiáltási ára 20 korona.

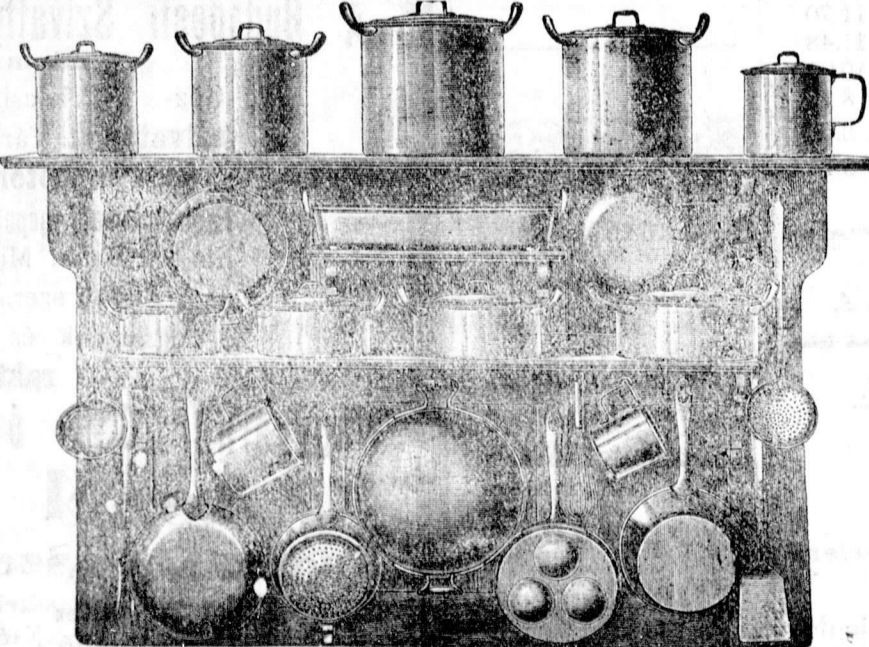
Az eladás tárgyát képező részjegy a legtöbbet ígérő javára fog leületni. Vevő tartozik a megajánlott vételárat a kiküldött kezeihez azonnal készpénzben lefizetni és a megvett részjegyeket átvenni.

Nagyvárud város árvaszékének 1911. február 21-én tartott üléséből.

Dr. Istvánffy,
 elnök.

TARSOLY és RISZTÓ
 különlegességek vaskereskedése
 Rákóczi-ut. Telefon 390. sz.

Modern konyhaberendezések zománcos és tiszta alumíniumból.

Tavaszi ujdonságok
 Vasbutorok u. m.:
szekrényágy 3 matraccal
K 19.50.
Gyermekágyak K 26-tól.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Meghívó.

A *Nagyvárad* Tisztviselői Fogyasztási Szövetkezete 1911. évi március hó 12-én délelőtt fél 12 óra-
kor a kir. törvényszék I. emeletén levő
40. sz. termében tartja

XII. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet üzletrészes tagjait
tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság
jelentése az 1910. évi üzletéről.
2. Az 1910. évi zárszámadás előterjesztése,
a mérleg megállapítása és a felmentvény meg-
adása.
3. 2 igazgatósági tag és a felügyelő-bizott-
sági tagok helyének betöltése.
4. Esetleges indítványok.*)

Nagyvárad, 1911. február hó 25.

Az elnökség.

*) A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyal-
hatók, amelyeket legalább 8 nappal a közgyűlés előtt
a szövetkezet igazgatóságánál írásban benyújtanak. Az
esetben, ha a közgyűlés nem volna határozatképes,
ugy az alapszabály értelmében az újabb közgyűlést
— tekintet nélkül a megjelenő tagok létszámára —
1911. március 26-án tartjuk meg.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszívnyél,
csúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K1.40 és K2.—
és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Heiczler Ferenc

papi- katonai és polgári szabó
Nagyvárad, Körös-utca 22. sz.

Készít a legjobb minőségű szövetek-
ből reverendát és cimadát.

Egyenruhákat bármilyen fegyver-
nemhez, átalakításokat méret szerint.

**Polgári ruhákat legolcsóbb
árban valódi angol szöve-
tekből készítik.**

Levelezőlapra meghívásra helyben és
vidéken mértékével végett megjelenek.

Szíves pártfogást kér tisztelettel
Heiczler Ferenc.

Málnási borvíz

10 liter szállításkor, 1 liter 24 fillér ház-
hoz szállítva.

Kitűnő gyógy- és üdítő viz. Gazdag a
széntartalommal, elősegíti az emésztést,
megszünteti a gyomorégést. Hűlés és kősz-
vény ellen nagyon ajánlható. FŐRAKTÁR:

Mózes Áron, Nagyvásár-tér 11. sz.

Kapható minden üzletben. Vidéki rendelések
gyorsan eszközöltetnek. Egészségesnek bor-
ral, gyenge gyomornak tisztán.

Telefon 1073. Telefon 1073.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é.
— közönséget, hogy —
Kert utca 2. szám.

építési irodát

nyitottam.

Elvállalok tervezéseket és bár-
milyen e szakmába vágó
:: munkákat. ::

Tisztelettel

Béres Ferenc

építőmester.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

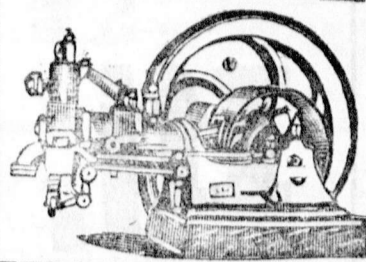
esküvői felvételek a leg-
diszesebb elrendezésben,

villany felvételei speciálitása

utólérhetetlen.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb
motorgyára.

Szállít szakkörökben
legjobb gyártmányú benzin-,
nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilokat

valamint szívó gázmotorokat.

!! Meglepő újdonság !!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő óránként csak
körülbelül 1 fillérbe kerül.

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. —
Kedvező fizetési feltételek

A
„TISZÁNTÚL“-ra
előfizethet
mindennap.

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kelle-
— mesen szórakozni, mint —

Kecskeméthy István

„NEMZETI” vendéglőjében.

Kitűnő magyar konyha. A legjobb
fajborok. Abonánsok polgári árban
megegyezés szerint szolgáltatnak ki.

— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodámban szobák 1 korona

— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendégfő, a
„NEMZETI”

szálloda, vendéglő és kávéház bérleje.

Ifj. Kohn Sámuel

:: féle üzlet teljes ::

elárúsítása

(míg a készlet tart)

naponta d. e. 9-től 1-ig, d. u. 2-től 7-ig

FLEGMAN

:: női-divat áruháza. ::

Alapított 1888.

Bémer-tér.